

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра управління та адміністрування

УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітній рівень перший	<u>(бакалаврський)</u>
Освітня програма	Облік та бізнес-аналітика
Вид дисципліни	<u>базова</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>

Івано-Франківськ
ПВНЗ Університет Короля Данила
2020/2021

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри управління та адміністрування
Протокол №2 від 02.09.2020 р.

Розробник:

Поліщук О.Б., викладач кафедри управління та адміністрування

Контактний телефон викладача (чів)	0342771843
e-mail	olesia.polischuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	ауд. 205 (2-й поверх) https://meet.google.com/wqy-uukh-qor
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Загальна інформація про дисципліну

Дисципліну спрямовано на посилення вивчення ринку капіталу, що зумовлено зростанням його ролі в умовах розбудови ринкової економіки. Такий клас фінансової діяльності як управління капіталом сприяє залученню капіталу і його ефективному використанню, зменшенню ризиків інвестиційної діяльності, накопиченню резервів, щодо використання за призначенням формують короткострокові й довгострокові ресурси, інвестовані в економіку. Отримані знання, уміння та навички з управління капіталом забезпечують конкурентоспроможність на ринку праці в будь-якій з основних ланок фінансової системи, що акумулюють, перерозподіляють та контролюють фінансові потоки.

Місце дисципліни в освітній програмі

Навчальними планами підготовки бакалаврів з фінансів та обліку передбачається вивчення базової дисципліни циклу професійної та практичної підготовки – «Управління капіталом».

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Управління капіталом» є:

- отримання студентами комплексу знань з теоретичних основ управління капіталом;
- вивчення сутності базових категорій теорії капіталу підприємства;
- розкриття сутності визначення основних інструментів ефективного формування і використання капіталу підприємств;
- вивчення новітніх методичних підходів до діагностування процесів формування і використання капіталу підприємств;
- надання знань та вмій приймати ефективні рішення у сфері формування і використання капіталу підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є процеси формування джерел фінансування капіталу, розподіл цих коштів між різними категоріями активів та використання цих активів для відтворення капіталу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління капіталом» є формування системи знань і практичних навичок щодо формування та ефективного використання капіталу підприємств.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні джерела залучення капіталу;
- методи формування прибутку підприємства;
- методи формування пайового капіталу для різних типів підприємства;
- непрямі джерела збільшення власних коштів;
- способи залучення позикових коштів за рахунок банківського кредиту та за рахунок комерційного (товарного) кредиту;
- способи залучення коштів з використанням цінних паперів;
- інші джерела залучення фінансових коштів;
- способи визначення вартості капіталу підприємства;
- види оборотних активів та етапи їх кругообігу;
- види основних активів та методи нарахування амортизації;

- види нематеріальних активів та особливості їх використання на підприємстві;

- способи виплати дивідендів акціонерними товариствами;
- напрямки інвестування коштів у зовнішні об'єкти;
- методи оцінки ефективності використання капіталу;

вміти:

- визначати джерела формування капіталу підприємства;
- розраховувати прибуток підприємства;
- визначати точку беззбитковості підприємства;
- обґрунтовувати способи формування пайового капіталу підприємства;
- нараховувати відсотки за позиковими коштами;
- визначити найбільш оптимальні джерела залучення позикових коштів;
- здійснювати оцінку вартості капіталу підприємства;
- визначати потреби підприємства в оборотних коштах;
- визначити модель фінансування оборотних коштів;
- розраховувати норми і норматив амортизації основних фондів;
- прогнозувати очікуваний розмір дивідендів, на майбутній період;
- здійснювати оцінку ефективності використання капіталу.

володіти:

- методами визначення вартості капіталу та оптимізації його структури;
- інструментарієм для ефективного управління капіталом підприємств;
- методичними підходами до діагностування процесів формування і використання капіталу підприємств.

Компетентності, що мають бути набуті при вивченні дисципліни:

Код компетентності	Назва компетентності	Програмні результати навчання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.	Володіти методами аналізу всіх видів капіталу підприємства, а також знаходити рішення щодо способів оптимізації використання капіталу в умовах нестабільного зовнішнього середовища, які ґрунтуються на теоретичних знаннях.
ЗК01.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Володіння методичними підходами до діагностування процесів формування і використання капіталу підприємств.

ЗК02.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Вміти оцінювати й аналізувати показники, які відображають різні аспекти формування та використання капіталу.
ЗК08.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Володіння інструментарієм для ефективного управління капіталом підприємств.
ЗК11.	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.	Вміти аналізувати, оптимізувати, управляти капіталом підприємства, використовуючи сучасні комп'ютерні програми.
СК01.	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.	Вміти аналізувати та прогнозувати явища, які відбуваються на мікро- та макроекономічному рівні, та чинять вплив на капітал підприємства.
СК02.	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	Вміти управляти використанням капіталу в операційній та інвестиційній діяльності підприємства, а також забезпечувати управління капіталом підприємств чи організації різного типу.
СК03.	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.	Вміти відображати результати аналізу капіталу підприємства та розкривати їх суть у доступній формі не тільки для спеціалістів в області фінансів чи бухгалтерського обліку, але і для акціонерів, вищого керівництва, лінійних та функціональних керівників.
СК05.	Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.	Вміти здійснювати аналіз всіх показників капіталу підприємства, а також вміти формувати політику підприємства в усіх напрямках діяльності по всіх видах капіталу підприємства.

СК06.	Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.	Вміти здійснювати аналіз структури та ефективності використання капіталу за допомогою сучасних комп'ютерних програм та інформаційних технологій, використовуючи при цьому показники (аббревіатури) іноземною мовою, які характеризують капітал підприємства.
СК07.	Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.	Вміння застосовувати методи аналізу структури капіталу, формувати рішення (аудиторські висновки) у письмовій формі та запропонувати шляхи оптимізації та раціоналізації структури капіталу підприємства.
СК08.	Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.	Вміти визначати раціональну структуру капіталу підприємства, розраховувати вартість окремих елементів капіталу підприємства при його формуванні, розраховувати загальну потребу підприємства в капіталі, визначати вартість чистих активів підприємства різними методами та розраховувати показники ефекту від використання капіталу в операційній діяльності.
СК09.	Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.	Вміти здійснювати управління капіталом підприємства в рамках законодавства, а також аналізувати законність дій всіх учасників фінансових відносин.
СК10.	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.	Управляти формуванням капіталу створюваного підприємства та у процесі його розвитку із забезпеченням етичних норм.
СК11.	Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	Вміти застосовувати отримані знання з дисципліни для покращення ситуації на будь-якому підприємстві, незалежно від стадії його життєвого циклу.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліковоаналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліковоаналітичної інформації.

ПР09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20 (в годинах)
	семінари, практичні	28 (в годинах)
	лабораторні	-
Самостійна робота		64 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Економічна теорія	Управлінський облік
Економіка підприємств	Економічна безпека підприємства
Бухгалтерський облік	
Мікро-, макроекономіка	
Фінанси підприємств	
Фінансовий облік	
Облік і звітність в оподаткуванні	
Аналіз господарської діяльності	
Аудит	
Інвестування	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Капітал підприємства: сутність, характеристики, основи формування

Сутнісні характеристики капіталу. Економічна сутність капіталу підприємства. Особливості процесу формування капіталу підприємства.

Класифікація сформованого капіталу підприємства. Систематизація видів капіталу за основними класифікаційними ознаками.

Принципи формування капіталу підприємства.

Тема 2. Вартість капіталу підприємства

Вартість капіталу та показники її оцінки, сфера їх застосування. Концепція вартості капіталу.

Принципи процесу оцінки вартості капіталу.

Методичні підходи до оцінки вартості власного і позичкового капіталу.

Ефект фінансового левериджу і його розрахунок.

Основні етапи процесу оптимізації структури капіталу підприємства.

Забезпечення фінансової рівноваги підприємства у процесі формування його капіталу.

Тема 3. Структура капіталу підприємства і методи її оптимізації

Структура сформованого капіталу підприємства.

Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності.

Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості.

Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику.

Сутність, цілі і завдання управління капіталом підприємства.

Функції і механізм управління капіталом підприємства.

Тема 4. Особливості формування капіталу при створенні підприємства

Завдання і принципи формування капіталу при створенні підприємства.

Методи оптимізації загальної потреби в капіталі.

Основні схеми фінансування нового бізнесу.

Джерела формування капіталу нового підприємства.

Тема 5. Політика формування власного капіталу підприємства

Склад власного капіталу підприємств та цілі його формування.

Джерела формування власних ресурсів підприємства.

Механізм розробки політики формування власного капіталу.

Оцінка вартості окремих елементів власного капіталу.

Дивідендна та емісійна політика. Сутність теорій, що пов'язані з механізмом формування дивідендної політики. Підходи до формування дивідендної політики.

Основні етапи формування дивідендної політики.

Тема 6. Політика залучення позичкового капіталу

Форми фінансових зобов'язань підприємства і класифікація позичкових коштів.
Механізм залучення позичкового капіталу на кредитному ринку.
Основні етапи розробки політики залучення позичкового капіталу.
Оцінка вартості окремих елементів позичкового капіталу.
Управління залученням банківського та товарного кредиту.
Управління фінансовим лізингом.

Тема 7. Управління активами підприємства

Характеристика загальних основ управління активами підприємства.
Процес формування активів підприємства.
Система основних методів оцінки активів підприємства як цілісного майнового комплексу.
Система видів та елементів необоротних активів.
Управління процесом відновлення необоротних активів.

Тема 8. Управління оборотними активами

Політика підприємства у сфері оборотних активів.
Етапи формування системи управління оборотними активами підприємства.
Особливості управління запасами.
Особливості управління дебіторською заборгованістю.
Управління грошовими активами. Система формування підприємством грошових активів та їх характеристика. Політика управління грошовими активами.
Управління фінансуванням оборотних активів.

Тема 9. Характеристика процесу використання капіталу підприємства

Економічна сутність та характеристика процесу використання капіталу.
Капітал як виробничий та інвестиційний ресурс.
Характеристика етапів кругообігу капіталу.
Класифікація капіталу, який використовується підприємством.
Оцінка фактору інфляції в процесі використання капіталу.
Оцінка фактору ліквідності в процесі використання капіталу.

Тема 10. Особливості використання капіталу в операційній діяльності підприємства

Особливості операційної діяльності, пов'язані з використанням капіталу.
Структура операційних активів. Особливості формування операційного циклу оборотних активів підприємства. Система управління операційними необоротними активами.
Механізм управління використанням капіталу на основі центрів відповідальності.
Система основних показників ефекту від використання капіталу в операційному процесі. Управління формуванням операційного прибутку.

Механізм управління ефектом від використання капіталу в операційному процесі.

Характеристика основних етапів формування політики використання капіталу.

Тема 11. Управління використанням капіталу в інвестиційній діяльності підприємства

Особливості інвестиційної діяльності й види інвестицій підприємства.

Розробка загальної інвестиційної політики підприємства. Фактори, які визначають співвідношення напрямків інвестування.

Особливості і форми здійснення реальних інвестицій підприємства. Основні етапи управління реальними інвестиціями підприємства.

Класифікація інвестиційних проектів підприємства. Оцінювання ефективності використання капіталу в реальних інвестиційних проектах.

Особливості і форми здійснення фінансових інвестицій. Етапи управління використанням капіталу в процесі фінансового інвестування.

Оцінювання вартості окремих фінансових інструментів інвестування.

Тема 12. Аналіз фінансових звітів

Фінансова звітність підприємства як основна інформаційна база управління капіталом.

Аналіз балансу підприємства.

Аналіз звіту про фінансові результати (сукупний дохід) підприємства.

Аналіз звіту про рух грошових коштів.

Аналіз звіту про власний капітал.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання студента університету з навчальної дисципліни «Управління капіталом» на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;
- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;
- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
- використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ.

Студенти повинні мати позитивні оцінки не менше, ніж за 40% проведених семінарських та практичних занять для того, щоб бути допущеними до підсумкового оцінювання у вигляді тестів.

Критеріями оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. Усі студенти зобов'язані до екзамену відпрацювати всі пропущені семінарські чи практичні заняття.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами тестування, дорівнює або перевищує 60.

Шкала оцінювання знань студентів: національна та ECTS

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
68-75 бали	3 «задовільно»	D
60-67 бали	3 «достатньо»	E
35-59 бали	2 «незадовільно»	F
1-34 бали	2 «неприйнятно»	FX

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни «Управління капіталом» використовуються такі види занять, як лекції та практичні заняття, а також самостійна робота студента при засвоєнні матеріалів лекцій та підготовки до практичних робіт.

При вивченні тем, а також при виконанні практичних робіт використовуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний: студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (відтворення): діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.

3. Метод проблемного викладу – студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод – процес мислення поетапно направляється й контролюється науково-педагогічним працівником або самими студентами на основі роботи над навчальними посібниками та електронними інформаційними ресурсами.

5. Дослідницький метод – студенти самостійно вивчають літературу, інші джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші дії пошукового характеру.

Крім цих методів використовуються й інші, основані на виділенні джерел передачі змісту:

– *словесні*: джерелом знання є усна або друкована інформація (лекція, розповідь, бесіда тощо);

– *практичні методи*: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії при виконанні практичних робіт;

– *наочні методи*: джерелом знань є використання в процесі навчання ІТ-технологій.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

– проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
– рольові ігри (елементи), тренінги;
– презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
– застосування наочних матеріалів (реєстри, реєстри, журнали, акти, договори, установчі документи, первинна документація, фінансова звітність тощо);

– моделюючі вправи, кейси, розв'язування творчих задач та завдань;
– робота в Інтернеті, бібліотеці;
– участь у тренінгах, форумах, відвідування підприємств на практичних заняттях;

– консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні **лекції** спрямовані на розвиток логічного мислення студентів, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади.

Завдання лекційних занять реалізуються завдяки пропонуванню логічно побудованого теоретичного і цікавого прикладного матеріалу; тлумаченню змісту сучасного понятійного апарату; демонстрації можливостей застосування бухгалтерської інформації в управлінні бізнесом.

Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. У практиці навчання використовуються тематичні лекції з візуалізацією даних у роздаткових матеріалах, а також лекції-дискусії, які проводяться завдяки питанням студентів, які вони ставлять протягом лекції.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Семінарські (практичні) заняття передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з дисципліни «Управління капіталом» та їх обговорення в аудиторії.

Завдання проведення практичних занять: набуття студентами практичних навичок розв'язання завдань з управління бухгалтерською інформацією; виховання здатності до творчого пошуку, пошуку ефективних напрямків та резервів вдосконалення діяльності з управління бухгалтерськими даними підприємств. Форма проведення:

- бліцопитування з питань;
- семінар – дискусія з елементами аналізу проблемних питань;
- доповідь – презентація;
- робота в малих творчих групах;
- вирішення ситуаційних вправ (ділова гра);
- прослуховування та обговорення тематичних виступів та тренінгів.

Консультації проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять. За консультацією з усіх питань, що виникають під час роботи над навчальним матеріалом, необхідно звертатися на кафедру обліку і аудиту.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури,

а також підготовки до практичних занять. Самостійна робота виконується студентами у позааудиторний час за завданнями викладача та включає підготовку до практичних занять та виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, розгляд питань, винесених на самостійне опрацювання. До кожної теми дисципліни додаються питання для самостійного вивчення і завдання.

Метою самостійної роботи студента є:

- засвоєння програми дисципліни шляхом поглибленого вивчення теоретичного матеріалу;
- формування самостійних суджень щодо окремих теоретичних положень;
- розв'язування аналітичних завдань з бухгалтерського обліку як найпоширеніших, так і специфічних економічних операцій.

Індивідуальна робота студента з дисципліни передбачає виконання завдань, спрямованих на поширення знань та вмінь щодо кожної теми.

Основними формами індивідуальної роботи студентів є:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- знайомство із останніми науковими дослідженням з проблем управління капіталом;
- виконання завдань практичного характеру.

Мета індивідуальної роботи:

- закріпити теоретичні знання студентів;
- виробити у студентів уміння використовувати нормативні акти, методичні рекомендації щодо використання показників системи бухгалтерського обліку в управлінні господарською діяльністю підприємств;
- виробити у студентів навички критичної оцінки існуючої практики обліку і звітності вітчизняних суб'єктів господарювання.

Робоча програма навчальної дисципліни побудована на принципах сучасної вищої освіти, а саме студентсько-центроване навчання, самонавчання, компетентнісно-орієнтоване навчання, практико-орієнтований, творчий та міждисциплінарний підходи.

Викладання навчальної дисципліни «Управління капіталом» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання, а також у процесі безпосереднього ознайомлення з роботою установ та організацій.

Основні методи діагностики знань студентів:

- 1) *поточний контроль*, який проводиться у формі:
 - експрес-опитування студентів (індивідуального чи комбінованого) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки студента відображає систематичність його самостійної роботи над курсом;
 - контрольне тестування студентів (за темами дисципліни);
 - практична перевірка – дискусія з елементами аналізу та перевірки ситуаційних та практичних завдань;
 - оцінювання виконаних завдань контрольної роботи;
 - оцінювання та захист індивідуальних робіт студентів (рефератів, доповідей).

2) *підсумковий контроль*, який проводиться у формі екзамену. Такий контроль є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни та видом підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих студентом на навчальному занятті є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять проводиться згідно з графіку прийому відпрацювань затвердженого завідувачем кафедри. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані до початку сесії. Відпрацювання пропущених лекцій проводиться шляхом надання студентом розширеного конспекту або реферату за темою лекції. Відпрацювання семінарських занять проводиться у формі усної співбесіди з викладачем або написання письмової роботи. Після відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує результат в академічному журналі.

Якщо студент бере участь у міжнародній або внутрішній програмі академічної мобільності, студент отримує індивідуальний навчальний план, який враховує фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Якщо дисципліна не була перезарахована, відпрацювання пропущених занять здійснюється студентом впродовж семестру після повернення із навчання.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

З метою належної реалізації норм Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», що стосуються дотримання основних принципів академічної доброчесності та системного підходу до розвитку методів та засобів виявлення плагіату в освітньому просторі, Міністерством освіти і науки України розроблено Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо).

Якість освітнього процесу забезпечується за допомогою дотримання принципів академічної доброчесності. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»: академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага та відповідальність.

Згідно з Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату в Приватному вищому навчальному закладі «Університет Короля Данила», затвердженому Вченою радою Університету протокол №5 від 29 грудня 2017 року, система запобігання та виявлення академічного плагіату спрямована на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою, без належного оформлення цитування;

– внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
– переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі – розміщеної в мережі Інтернет).

Академічна доброчесність покликана боротися із:

- плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах;
- фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;
- обманом, списуванням,
- використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

Академічна доброчесність означає, що в процесі навчання чи досліджень, студенти керуються, передусім, принципами чесності, чесною праці та навчання. Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань є неприйнятним і жодним чином не толеруються в процесі навчання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Дистанційне навчання з дисципліни «Управління капіталом» здійснюється за допомогою програмного забезпечення MOODLE 3.0 (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment).

Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту».

У процесі дистанційного навчання використовуються веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів.

Процес управління дистанційним навчанням в університеті реалізується за допомогою Системи дистанційної освіти Університету Короля Данила.

Вихідною базою для розробки навчального плану та робочої навчальної програми дисципліни за дистанційною формою навчання є навчальний план та робоча навчальна програма цієї ж дисципліни для денної чи заочної форм навчання. Самостійне вивчення передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через Інтернет. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються навчальною програмою дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться в дистанційному курсі.

Лекція – один з видів навчального заняття в дистанційному навчанні, на якому студенти отримують аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному режимі, коли студенти можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання у реальному вимірі часу, так і в асинхронному (формати Word, PDF, відеолекції), коли студенти отримують аудіовізуальний запис лекційного матеріалу.

Тестове завдання – комплекс тестових завдань з кожної теми курсу, що включає перевірку знань за допомогою коротких, множинних, числових, розрахункових відповідей, а також питань, що передбачають знаходження відповідностей серед запропонованих варіантів та написання есе.

Практичне завдання (проекти, задачі, індивідуальні завдання) – це вид роботи, під час якого відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання завдань, що сформульовані в дистанційному курсі. Практичні заняття виконуються дистанційно, результати прикріплюються в он-лайн систему Moodle. Термін перевірки представленої студентом роботи становить 10 днів після дедлайну.

Консультація – це елемент навчального процесу, за яким студенти дистанційно отримують відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація – форма спілкування студента та викладача у вигляді «питання – відповідь» за допомогою електронної пошти, форуму або чату.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства: навч. посіб. / Є.В.Мних, А.Д. Бутко, О.К. Большакова та ін.; за ред. проф. Є.В. Мниха. К.: КНТЕУ. 2005. 232 с.
2. Аптекарь С.С., Вербицкая Ю.В. Управление капиталом предприятия: монография. Донецк: ДонНУЭТ, 2012. 184 с.
3. Бланк И.А. Управление активами. К.: «Ника-Центр», 2000. 720 с.
4. Бланк И.А. Управление использованием капитала. К.: Ника-Центр, 2000. 656 с.
5. Бланк И.А. Управление формированием капитала. К.: Ника-Центр, 2000. 512 с.
6. Бланк И.А. Финансовый менеджмент / И.А. Бланк: учеб. курс. К.: Ника-Центр, 1999. 528 с.
7. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2012. 302 с.
8. Матюшенко І.Ю. Основи фінансового менеджменту: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 220 с.
9. Окландер Т.О. та ін. Економіка будівельного підприємства: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 363 с.
10. Управління фінансами підприємств: підручник . 2-ге вид., переробл. і доповн. / Бланк О.І., Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 792 с.
11. Фінансовий менеджмент: підруч. / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. К.: КНЕУ, 2005. 535 с.
12. Фролова Л.В., Семерунь Л.В., Паращенко О.В. Капітал підприємства: формування та використання: навч. посіб. Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. 121 с.
13. Шваб Л.І. Економіка підприємства: Підручник. К.: Каравела, 2011. 416 с.
14. Швиданенко Г.О., Шевчук Н.В. Управління капіталом підприємства: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2007. 440 с.

Допоміжна література

1. Ляшенко Г. П. Управління капіталом підприємства: Навч. Посібник для студ. вищих навч. закл. / ДПА України; Академія ДПС України. Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. 346с.
2. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: Підручник. 5-те видання, перер. та доп. К.: КНЕУ, 2004. 546 с.
3. Фінансовий менеджмент: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. М. Поддєрьогін, Л. Д. Буряк, Н. Ю. Калач та ін. К.: КНЕУ, 2001. 294 с.
4. Швиданенко Г. О., Шевчук Н. В. Управління капіталом підприємства: навч. посібник / ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». К.: КНЕУ, 2007. 440с.
5. Швиданенко Г.О., Олексюк О.І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства. К.: КНЕУ, 2002. 192 с.
6. Яремко І. Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій: Монографія. Львів: Каменяр, 2006. 176 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Волошина С.В. Капітал підприємства: формування та використання: курс лекцій для студентів ступеня «бакалавр» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 59 с. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/1439/1/Voloshina_KL_2017_13.pdf (дата зверення: 20.08.2019).
2. Куц Л.Л.. Капітал підприємства: формування та використання. Опорний конспект лекцій. Тернопіль, ТНЕУ, 2012. 114с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/8053/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf> (дата зверення: 20.08.2019).
3. Швиданенко Г. О., Шевчук Н. В. Управління капіталом підприємства: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 440 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25241/kapital_2006.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата зверення: 20.08.2019).